

Sed de Britannia nomine & originatione valde dubia pro hominum ingeniis fluctuat veritas. Qua in re, ut mihi meam interponere liceat sententiam, Britannis nostris præfabor, ut linguis animisque faveant, ut dum cognoscere cupiant, ignoscere velint, & non mihi intercludant eam viam qua Elliotta, Lelandus, Lhuiddus, & alii institerunt. Si enim Humfredo Lhuiddo eruditissimo Britanno, sine præjudicio Bruti fas fuerit, imo laudi vertitur aliunde quam à Bruto Britannia nomen deducere, non fit mihi piaculo qui Bruti historiam oppugnare nolo, aliunde si potero, paucis repetere. Nimirum ex ipsa Britannica lingua, quæ ut minime permista, & longe vetustissima, ita huic negotio multum instrumenti allatura videtur. Lingua enim antiquæ ad origines perscrutandas imprimis necessaria censentur, & prima nomina longo temporis situ obsoleta, in Barbaris linguis ut antiquioribus, conservari docet Plato. Quanquam vero his rebus à memoria propter vetustatem remotis tanta offusa sit caligo, ut vota potius facienda, quam veritas speranda videatur; elaborabo tamen veritatem limare, & quod mei iudicii sit, quam possum brevissime, proferam, nemini quicquam præjudicati allaturus, sed si quis probabilius attulerit, libentissimo animo exosculaturus. Non enim in meipso, magis quam alio veritatem amo, complectarque in quocunque videro.

In Cratyl.

Primum, hoc mihi pro concessio & probato cum bona lectoris venia sumam, vetustos populos principio sua nomina habuisse, & ex illis postea in analogiam deflexis Græcos, & Latinos nomina regionibus indidisse, id est, ut planius dicam, populos ante regiones & loca nominibus suis fuisse notos, & à populis regiones denominatas. Quis neget Iudæorum, Medorum, Persarum, Scytharum, Alamannorum, Gallorum, Getulorum, Saxonum, Anglorum, Scotorum, &c. appellationes prius extitisse, quam Iudæa, Media, Persia, Scythia, Alamannia, Gallia, Getulia, Saxoniam, Anglia, Scotia, &c. Et hæc vocabula ex illis superioribus enata quis non videt? A Samnitibus, Insubribus, & Belgis, Livium & Cæsarem ipsas regiones *Samnitium, Insubrium, & Belgium* primum nominasse legimus. A Francis, Constantini Maximi temporibus, ut in ejus nummis videre est, eorum sedes *FRANCIA* primum dicta est, & à Burgundis *Burgundiam* primus efformavit Sidonius Apollinaris. Eadem ratione necessario credamus hanc nostram insulam Britanniam ab incolis vel vicinis Gallis denominatam esse, quos *Brit*, vel *Brith* barbare dictos fuisse persuadent nonnulla; Inprimis ille qui Sibyllæ nomine circumfertur versiculus.

Brit.

* In Gallis auro locupletibus, atque Britannis, Oceanus multo resonabit sanguine plenus.

* Ἐσεται ἐν Βρυτανίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ πολυχρῆστῳ ὠκεανὸς κελευθῶν, πληρέμερος αἵματι πολλῷ.

Præterea Martialis, Juvenalis, Aufoniique auctoritas. Procopius etiam cui insula hæc *BRITIA* appellatur; Inscriptiones item veteres ab ipsis Britannis positæ, in quibus leguntur *Brito, Britones, Brittus. COH. BRITON. ORDINIS BRITTON, & Romæ ad S. Mariam Rotundam, NATIONE BRITTO.* & in hac quæ cernitur *Amerbachii* in Germania, quam subjungam cum meminerit *Triputii* ignoti in Britannia loci.

NYMPHISO
NO BRITTON
TRIPVTIENO
SVBCVRA
MOVLPI
MALCHI
* 7. LEG. XXI.
POPOFO.

* Centuriis.

Brit.

Ipsi etiam Saxones, Britones *Brīot* sua lingua dixerunt & *Witichindus Saxo* pro Britannis ubique *Britas* concipit, ut proculdubio *BRIT* sit *περωτότυπον*, unde *Brīto* deducitur, & unde lumen huic nomini Britannia exoriatur.

Quum vero gentes nomina ex eo invenerint, quo reliquis vel præstarent, vel à reliquis internoscerentur; sive pro primi conditoris dignitate, ut *Iones* à *Iavan*, *Israélite* ab *Israële*, *Chanaanæi* à *Chanan* filio *Chami*; sive pro naturæ, morum, & studiorum ratione, ut *Iberi* Hebraica origine, quod *fossores*, *Heneti* quod *vagabundi*, *Nomades* quod *rei pecuariae studebant*, *Germani* quod *viri strenui* censerentur, *Franci* quod *liberi*, *Pannoni*, quod *manicatis è panno*, ut placet *Dioni*, uterentur tunicis, *Ethiopes* quod *atri essent*, *Albani* quod *albo crine nascerentur*; Vnde, quod animadvertas, inquit *Solinus*, *Capillorum color genti nomen dedit*; Cumque nostrates, qui communi cum vicinis nomine, *Cimbri & Cumeri* dicerentur, nullam notam habuerint, qua inter nosci & secerni à finitimis melius poterant, quam ritu illo corpora sua pingendi: *Britannos* enim se *glasto* (*Glass* cæruleum etiamnum illis significat) depinxisse gravissimi quique auctores *Cæsar*, *Mela*, *Plinius*, &c. doceant: quid si à depictis corporibus Britones dictos fuisse conjectarim? Quicquid enim depictum & coloratum, *Brith* patria & antiqua lingua appellant. Nec est cur quis hanc duriusculam aut absurdam esse *Britannum* etymologiam existimet, cum quæ in etymis maxime requiruntur, & voces consonent, & nomen, tanquam rei imago, rem ipsam exprimat. *Brith* etenim & *Brit* optime consonant, & *Brith* illud Britonibus denotat, quod Britones re ipsa erant, id est, picti, depicti, infecti, colorati, ut Latinis Poëtis dicuntur, & *Αιολῶντες*, id est, variegatum tergum habentes, ut *Oppiano* nominantur.

Glass.

Britones unde dicitur. Brith quid.

Lib. 1 Cæsar. negetic.

Nec alienum erit, quantulumcunque sit, hic adnotare quod observavi, in vetustissimorum Britannorum fere omnium nominibus aliquam coloris significationem apparere, quæ ab hac pingendi ratione proculdubio sit enata: *Ruber* color Britannis *Coch* & *Goch* dicitur, quod in his nominibus meo iudicio subest, *Cogidunus*, *Argentocoxus*, *Segonax*. Iisdem ater color *Dû* vocatur, quod se quodammodo ostendit in *Mandubratius*, *Cartimandua*, *Togodumnus*, *Bunduica*, *Cogidunus*. Albus color *Gwyn* appellatur, cujus nominis expressa quasi vestigia videre videor in *Venutius* & *Immanuentius*. *Gwellw* illis est quod Latinis color aqueus, & hoc in nominibus *Vellocati* & *Carvillii* & *Suella* se ostendit. *Glas* cæruleus Britannice nominatur, quod *Cuniglast* regis nomine cernitur; *Gildas* enim *fulvum*, vel ut alia exemplaria habent, *furvum lanionem* interpretatur. *Aure* quod aureum colorem sonat in *Cungetorix*, *Arviragus* sese prodit. Color floridus illis *Teg* appellatur, quod in *Prasutagus*

Veterum Britannorum nomina à coloribus facta.